

acquisitis, puta beneficii, teneri autem ex bonis, quæ testamento, aut contractu obtinuerunt, et ex quibus, antequam ea venirent ad clericos, decimæ solvebantur; quamquam eorum honorum titulo promotus quis fuerit, nisi aliud legitima consuetudine inductum sit, ut declaravit Congregatio Concilii in Marsicana, 12 Augusti 1651 l. Deer. 49, p. 143 et in Usselen. Decimarum 11. Maii 1658 l. 21 p. 248. Atque id generatim obtinet, etiamsi clerici ab ipso Parocho sacramenta non accipiant, ut respondit eadem Congregatio Concilii in Feretrana, 19 Januar. 1656 l. Deer. 15 p. 3 10 et in Hortana Decimarum, 25 Septembr. 1694 lib. 44.

(6) Extant in cap. 10 et 11 de Decim. privilegia Sedis Apostolicæ, per quæ Regulares liberantur ab onere solvendarum decimarum ex prædiis, quæ propriis manibus, atque impensis colerent. Verum Innocentius III. in Concilio Lateranensi VI, Cap. 54 de Decim., sancivit, ut cuncti Regulares decimas solverent ex prædiis deinceps acquisitis, ex quibus antea decimæ solvebantur, quamquam ea ipsorum Regularium labore, et sumptibus fructuosa sint. Secundum hanc Decretalem, à Congregatione Concilii in Pampilonen. decimarum, 21 Augusti 1728, in Thesaur. resolut. t. 4 p. 215 et t. 6 p. 29 et seq., responsum est: *quod Regulares non habentes in privilegiis expressam derogationem Cap. Nuper, teneanturolvere integras decimas, exceptis bonis, et rebus præscriptis in cap.* Ex parte 10 de Decim. Hodie igitur Regulares omnes soluti sunt lege tribuendarum decimarum, tum personarium, tum realium, quæ dari deberent ex fructibus hortorum suorum, nutrimentis animalium, atque ex novalibus, quæ fiunt ex terra prorsus inculta, quam ipsi proprio labore, sumptuque colunt; non item ex fundis decumanis, qui ad eos cum tali onere delati sunt, nisi etiam pro his peculiare privilegium obtinuerint, uti etiam declararunt Alexander IV, in cap. 2 §. *Ceterum de Decim.* in 6, et Innocentius X, Const. *Nuper pro parte*, 53 Bullar. t. 6 par. 3 p. 79. Consule Passerinum Comment. ad l. 5 *Sexti Decret.* tit. de Decim. q. unic. art. 15 per tot.; Card. Petram ad Const. *Apost.* t. 4 in Const. 8 Martini V, p. 243; et Gaudentium à Janua, de Visit. eujuscumq. Prælar. t. 4 c. 5 dub. 15 sect. 6.

TITULUS XVII.

DE PRIMITIIS, OBLATIONIBUS, CETERISQUE TEMPORALIBUS BONIS CLERICORUM.

1. ET 2. PRIMITIÆ QUOMODO APUD HEBRÆOS, QUOMODO APUD CHRISTIANOS DEBITÆ?—3. OBLATIONES QUID?—4. AD 6. EARUM DISTINCTIO.—7. CUI ADSCRIBENDÆ OBLATIONES?—8. DISTRIBUTIONES QUOTIDIANÆ.—9. DE HIS TRIDENTINI CONCILII DECRETUM.—10. QUI DISTRIBUTIONES ACCIPIUNT?—11. PORTIO CONGRUA.

PRIMITIÆ sunt: rerum primi fructus, qui Deo offeruntur. Apud Gentes omnes vetustissimi instituti est primitias Deo offerre, et consecrare. Hebræi vero Divina etiam lege primitias dabant, quarum tamen modus, et ratio potius moribus, quam lege ipsa erat constituta (1). Inter Christianos, primitiæ ante ipsas decimas

obtinere cœperunt; et vero antiquissima sunt monumenta, unde intelligimus, Christianos primitias rerum suarum præstare consuevisse (2).

(1) Consule Hieronymum in Ezechiel. c. 45 vers. 15 et 14 opp. t. 5 col. 565 ed. Vallarsii Veron.

(2) Origenes contr. Cels. l. 8 n. 24 p. 766 t. 1 ed. Paris 1733; Irenæus l. 4. contra hæreses c. 17. p. 219 ed. Paris. 1710; Auctor canon. Apostol. can. 5 et const. Apostol. l. 8 c. 40, uterque apud Cotelerium PP. Apostol., t. 1 p. 423 et 442 ed. Amstelæd. cit.

2. Dabantur primitiæ, non tantum ad agnoscendum Creatorem, sed etiam ad ministros Ecclesiæ sustentandos (1), erantque præsertim ex uvis, et frumentis (2), certaue extabat precum formula, quæ in earum benedictione adhibebatur (3). Nunc fere ubique primitiæ desierunt (4), ac si qua regio est, in qua adhuc eæ ex consuetudine tribuuntur, ex eadem noscitur, quid, et quantum dari debeat.

(1) In Synodo Gangrensi in Præfat. collet. Harduini t. 1. col. 550 et seq. gravissime reprehenduntur heretici Eustathiani, quod primitias fructuum Ecclesiæ olim datas sibi vindicasset, suisque adscripsissent; et hinc duo emittuntur canones, quibus sub pœna anathematis omnes prohibentur eos fructus Ecclesiæ oblatos accipere, aut dare extra Ecclesiam, præter Episcopi sententiam can. 7 et 8 col. 555 l. c.

(2) Concilium Africanum cap. 4 apud Pithœum eod. canon. Eccles. Roman. p. 144. ed. Paris. cit. S. Gregor. Nazianzenus Ep. 80 p. 355 opp. t. 1 ed. cit.

(3) Habes hanc formulam apud Auctorem constit. Apostol. l. c.

(4) Post sæculum V. vix ulla amplius mentio primitiarum occurrit; tantum indicuntur in Concilio Hispalensi apud Iyonem in Decret. par. 5 c. 174.

(N. S. In Hispania primitias jam diu viguisse novimus; eas quippe Alphonsus, Aragoniæ Rex, in voto Deo facto in honorem Ecclesiæ Valentiniæ, à Cappellanis, pro ipsorum sustentatione, et Ecclesiæ fabrica percipiendas, concessit anno 1741. Earundem usum inductum jam supponit Rodericus Tellius in Syn. Tarracon. post an. 1291, in Compil. Jo. Teres lib. 3, tit. 18, cap. 2; et Alphonsus Sapiens confirmat, ac à veteri lege deductum putat leg. 1, et 2, tit. 19 Partit. 1; immo ad ipsas exolvendas censuris posse fideles compelli decernit leg. 5 eod. Ad nostra tamen tempora quantum spectat, Primitiæ, altera scilicet ex triginta fructuum pars, generatim in Hispania exsolvantur, et fabricæ Ecclesiarum deputantur. At plurimum hac in re consuetudini concedendum: *leg. 4 ejusd.*

Primitias in Hispania ante concilium Illiberitanum extitisse, generatim opinantur nostrates scriptores, ac fructuum benedictionem, de qua in ejus Syn. can. 49 sermo est, ad propositum applicant. Ita M. Villodas, et Auct. libelli *Historia de las Rentas de la Iglesia de España*, pag. 50.

Primitiæ cum Decimis abolitæ fuere sanctionibus latis an. 1857, antea indicatis; licet earum solutio, ut et Decimarum, per aliquod tempus prorrogata fuerit.

3. Oblationes sunt munera, quæ à fidelibus Deo, et Ecclesiæ sponte offeruntur. Antiquissimus earum usus est, atque ab ipsa Apostolorum ætate repetendus (1). Nemo offerre cogebatur, sed turpe erat, eum non offerre, qui posset (2); et illorum, quorum præclara erant munera in Ecclesiam, nomina publicè recitabantur (3). Neque vero omnibus offerre licebat; quoniam oblationes, præsertim Eucharisticæ, ecclesiasticam communionem ostendebant, et ideo rejiciebantur oblationes eorum, qui in Eucharistia non communicabant (4). Ipsi Consistentes, qui scilicet in summo pœnitentium gradu versabantur, quamquam communium precum essent participes, tamen ad altare offerre prohibebantur (5); et sæpe restitutas constat oblationes eorum, qui deinceps in hæresim inciderant (6).

(1) Agapas, sive sacra convivia Apostoli instituerunt, atque horum ratio erat, ut singuli Fideles panem, ac vinum, aliaque etiam ad Ecclesiam offerrent, è quibus panis, viniq; parte consecrata, quod reliquum erat, in commune illud convivium conferebatur. Atque huc referendum illud Apostoli I ad Corinth. XI 21: *Unusquisque suam cœnam præsumit ad manducandum, et alius quidem esurit, alius ebrius est.* Licet vero deinceps Agapæ desierint, tamen oblationum usus diu retentus est. Agit, præter ceteros, de Agapis Thomassinus Vet. et nov. Eccles. Discipl. p. 5 l. 3 cap. 47 n. 1.

Ejusmodi convivii fidelium unio, et fraterna maxime lovebatur charitas; quam quidem consuetudinem nostra hac ætate apud Burgiorum et sancti S. Andreae montanos (Montañas de Santander) obtinere et vigere perspicimus. Descriptis namque quibusdam diebus festis, simul convivaturi conveniunt omnes. In aliis autem pagis vel provinciis in ecclesiæ atrium, uti hodie loqui fas est, congregantur, panem et caseum, quæ post Missam à Parocho lustrantur, comesturi: hujus igitur rerum comestio *charitates* vocabatur, et idem, quod græcum *Agapai*, significabat. (Ex M. Villodas).

(2) Cyprianus de Oper. et eleemosyn. p. 141 ed. Amstelæd. 1700, reprehendit foeminam, quæ cum dives esset, nihil obtulerat, et S. Augustinus, seu potius S. Cæsarius Arelatensis, Auctor serm. 85 de Tempor. n. 4 et 5 col. 454 opp. t. 5 par. 4 ed. cit., populum ad hanc officii partem vehementer hortatur: sed lapsu temporum, imminuta apud multos pietate, latis legibus jussi sunt Christiani certis saltem diebus oblationes facere. Concilium Matisconense II, can. 4 apud Labbæum t. 6 col. 674 ed. Ven., cunctis diebus dominicis panem, et vinum ab omnibus offerri jubet; et Capitularia Regum Francorum I. 6 c. 170 apud Baluzium col. 656 ed. Ven. 1772, quotidie oblationes fieri mandat; *et si quotidie non potest, saltem dominica die.* Quo loco autem oblationes fierent laicorum, quibus ad altare accedere non licebat, diligenter ostendunt Bona Rer. liturgic. I. 2 c. 9 §. 1 p. 199 t. 3 el. Taurin. cit., et Sala in Notis ad eundem locum, et ad cap. 8 §. 4 et 6 p. 183, 191 et 200; et Martenius de Antiq. Eccles. rit. 1 c. 4 art. 6 §. 7 t. 1 p. 140 ed. Antwerp. seu Ven. 1765.

(5) Cyprianus Ep. 60 ad Episcop. Numid. p. 274 ed. cit., Hieronymus in Jerem. I. 2 c. 11 vers. 15 et 16 opp. t. 4 col. 921 ed. Veron. cit., Innocentius I, Ep. 25 ad Decent. Episc. Eugub. c. 2 apud Constantium Ep.

Pontific. Roman. col. 857. Auctor const. Apostol. I. 3 c. 4 p. 279 ed. cit., quem in locum vide Cotelierum, et vide etiam Card. Bonam Rer. liturgic. I. 2 c. 8 §. 7 t. 5 p. 491 seq. ibique Salam in not., ac Selvagium Antiq. Christian. I. 2 c. 1 §. 8, ubi multa habes de his nominibus recitandis.

(4) Auctor constit. Apostol. I. 5 c. 8 apud Cotelierum I. c. p. 585, Concilium Eliberitanum can. 28, quem in canonem vide Albaspinæum p. 169 ed. Neap. cit. Quin etiam fratrum inter se dissidentium oblationes recipi vetat Concilium Cartaginense IV; can. 95 col. 984 t. 1 collect. Harduini ed. Paris. cit. In Capitularibus Caroli M. et Ludovici Pii I. 7 c. 412 col. 751 et in Addit. 4 cap. 81 col. 615 t. 1 ed. Baluzii Ven. 1772, rejiciuntur oblationes illorum, qui sibi mortem conceverunt, quique pro suis criminibus puniuntur. Repudiabat etiam Ecclesia oblationes datas ab illis, qui pauperes opprimebant, uti patet ex eodem Concilio Carthaginiensi can. 6 l. c.; cum quo consentit Auctor constit. Apostol. I. 4 c. 6 p. 297, ubi alii præterea scelesti homines recensentur, quorum oblationes non recipiebantur. Ambrosius, Ep. 17 n. 14 col. 870 t. 5 ed. cit., Valentinianum Imperatorem monet, ne quid ad idolatriam restituendam conferret; quoniam si id fecisset, ejus oblationes Ecclesia repudiasset. Atque id quidem perpetuum fuit de oblationibus, unde Eucharistiæ elementa sumebantur. Ceteras oblationes interdum receptas constat, quamquam ab iis fierent, qui communionis expertes erant, et quidem Hormisdas P., uti narrat Anastasius in ejus Vit. §. 86 t. 1 p. 95 ed. tom. 1718, à Theodorico Ariano offerri passus est Gerostata *argentea duo pensan. libras* 70. Verum Liberius P., uti testantur Athanasius Hist. Arian. ad Monach. n. 57 opp. t. 1 p. 289 ed. Patav. cit., et Theodoretus Hist. I. 2 c. 46 p. 95 ed. Cantabrig. cit., Constantii dona repudiavit; et munera Valentis nemo accipere ausus est, cum non sciretur, num ea Basilii esset accepturus, sicuti narrat Gregorius Nazianzenus Orat. 20 de laud. Basilii opp. t. 1 p. 351 ed. Coloniae 1790.

(N. S. Omnibus ex æquo fidelibus permissum erat munera altari, et Ecclesiæ offerre: at vero in iis recipiendis illud quam maxime cavebat veteres Sanctissimi Episcopi, ne cui fraudi essent: præsertim filiis, et parentibus. Eo spectat quod ait S. Ambrosius: *Non querit donum Deus de fame parentum.*)

(5) Concilium Nicænum can. 11 t. 2 col. 58, 45, 52, et Ancyranum can. 4 et 5 apud Labbæum t. 1 col. 1487 ed. Ven., ubi canones hos pœnitentes appellant *sine oblatione communicantes*. Verum eorum, qui in pœnitentia constituti, et reconciliationis cupidi, subito moriebantur, oblationes Ecclesia accipiebat: Concilium Vasense I, can. 2 t. 4 col. 717. Arelatense II, can. 42 apud eund. Labbæum t. 5 col. 5 ed. Ven. et Toletanum XI, can. 42 t. 5 collect. Harduini col. 1029. Idem habent Capitularia Regum Francorum I. 5 cap. 150 et 142 col. 567 et 570 ed. Baluzii Ven. 1772, et Canones Isacæ Episcopi Lingonensis can. 14 apud eundem Baluzium col. loc. col. 641. Vide Albaspinæum Observ. 5 l. 1 p. 17 ed. Neap. 1770.

(6) Quod adversus Marcionem, qui ducenta sextertia Ecclesiæ dederat, factum narrat Tertulianus de *Præscript.* c. 50 p. 212 ed. Paris. 1675.

4. Jam oblationes aliæ ad altare fiebant, cum sacrificium peragebatur; et tunc quidem fideles offerebant panem, et vinum, thus etiam, atque oleum pro luminaribus, præterea Sabbato Sancto, qui dies erat solemnus Baptismi, lac, et mel, quo recens

baptizati vesci solebant (1). Ex oblatis pane, et vino Eucharistiæ elementa desumebantur; quod reliquum erat, clericis, ac pauperibus tribuebatur (2). Cum illa desiit panis, ac vini oblatio, cœpit offerri pecunia, unde Missæ honorarium ortum est (3).

(1) Consule can. Apostol. 3, 4, 5 apud Cotelierum l. c. p. 442 Concilium Carthaginense III, canon 24 apud Labbæum t. 2 col. 1043: Concilium Africanum c. 4 apud Pithœum l. c. p. 144. Sed Concilium Trullanum, can. 57 apud eumd. Labbæum t. 7 col. 1574, lac, et mel offerri vetat.

(2) S. Justinus M. Apol. 1 n. 66 et 67 p. 83 ed. Paris. 1742. Tertulianus Apolog. c. 39 p. 51 ed. Paris. 1675.

(N. S. Clericis nempe ratione ordinis, et gradus; aut meriti, et laboris, ex Syn. Emerit. can. 16: his aut semel in anno, uti decrevit Bracar. l. cap. 21, alias can. 58.)

(3) Confer Mabillonium Præfat. ad par. 1 sæc. 3 Benediction. num. 62 p. 27 ed. Ven. 1754; Franciscum de Berlendis Dissert. de Oblat. pecul. §. 2 R.; et Salam in Not. ad Bonam Rer. liturgic. l. 2 c. 8 §. 5 et 8 Not. 4 t. 5 p. 180 et 196 ed. Taur. cit.

Sacerdos, post Missæ offertorium, benedicebat panem, quem post *Agnus Dei* fidelibus adstantibus partiebatur. Hunc antiquissimum sane morem, in quibusdam Hispaniæ ecclesiis hodie adhuc obtinere videmus, in quibus benedictus iste panis, parvula in frusta sectus, fidelibus distribuatur: quapropter negari haud potest, hujusmodi panem, idem omnino esse, ac illud, quod græci *Eulogias* appellabant. Panis ille benedictus tamquam Eucharistiæ supplementum existimabatur: quamobrem magno cæremoniarum apparatu erogabatur; et excipientes naturale servare jejunium, vel jejunos omnino esse, cum ita essent recepturi, tenebantur. Hinc igitur, quoniam nec infidelibus nec excommunicatis dabatur; hæreticorum pro inde *Eulogias* accipere, nefas erat summum, ut ex cap. 70 Collectionis Martini Bracarenensis providentissime fuerat constitutum.

Eulogiæ, late, panem, vinum, aliæque complectebantur obsonia; et non solum præsentibus dabantur, sed et ad absentes transmittebantur, tamquam communionis pignus, ac ut antiquæ fidelium, qui simul omnes communicabant, disciplinæ memoria refricaretur. (Ex *M. Villodas*.)

(N. S. In Hispania pecuniæ oblationes, et quidem in festis diebus, demonstrat Syn. Emerit. an. 366 Cap. 14. *In Sancta Dei Ecclesia, ait, diebus festis, pro consuetudine, et mercede, communionis tempore, à fidelibus pecuniam novimus poni.* Porro duo indicat præf. Cap.—1 pecuniam offerri solitam in Missis sollempnibus, idque denotat verba *diebus festis, communionis tempore, à fidelibus*: 2 non tunc primo usitari cœpisse id genus oblationum, sed Concilii Emeritensis ævo antiquiores esse, uti colligitur ex his verbis: *pro consuetudine novimus poni.*—V. hujus tom. pagg. 65 ad 87.

5. Aliæ erant oblationes, quæ pro arbitrio in Ecclesia deponebantur, ut cederent in ipsius Ecclesiæ usum, aut in clericorum, et pauperum alimenta. Nam inde à primis sæculis erat in Ecclesiis arca, quæ *Corbona* dicebatur, et in quam fideles stipem inferebant, unde pauperes opem acciperent (1). Inde insti-

tutum est *Gazophylacium*, locus scilicet in exedris Ecclesiæ, quo illæ fidelium oblationes deferebantur (2).

(1) Memorat hanc corbonam Cyprianus de Oper. et elemosyn. p. 141 ed. Amstelæd. 1700, cum reprehendit opulentam fœminam, quæ nihil obtulerat, his verbis: *Locuples, et dives es, et Dominicum celebrare te credis, quæ corbonam omnino non respicis; quæ in Dominicum sine sacrificio venis; quæ partem de sacrificio, quod pauper obtulit, sumis.* Basnagius Exerc. Hist. crit. ad an. 44 n. 67 corbonæ nomine non arcam pecuniariam, sed potius ipsas oblationes designari arbitratur, quoniam Hebraicum hoc vocabulum donam significat Verum et ipsum *Corbon* Hebraicum locum condendæ pecuniæ destinatum notat Matthæus XXVII. 6, *non licet eos argenteos mittere in corbonam.* Adde, quod verisimile non est, Cyprianum latine scribentem aliter, ac Latini explicabant, intellexisse vocem, quæ latini juris, ac significationis evasit. Vide etiam Justinum Martyrem, et Tertullianum l. c. qui memorant hanc stipem à fidelibus in Ecclesia depositam, ut ea pauperibus auxilium præberetur.

(2) Duplex *Gazophylacium* erat, alterum intra, et alterum extra Ecclesiam; utrumque describit Binghamus Origin. eccl. l. 3 c. 6 §. 22 t. 5 p. 248 ed. Halæ Magdeburg. 1758. In *Gazophylacio*, quod erat intra Ecclesiam, servabantur priores illæ oblationes, quarum antea meminimus; ad *Gazophylacium*, quod erat extra Ecclesiam, alterius generis oblationes deferebantur.

6. Denique aliæ erant oblationes, quas Christiani pro sua pietate dabant, cum justa funeris solvebantur, cum sacramenta suscipiebant, cum alia sacra officia peragebantur. Sane quarto sæculo aliquid in Baptismo dari solebat (1). Hæ oblationes initio voluntariæ erant, sed temporis cursu in laudabiles consuetudines abierunt; et vero Concilio Lateranensi IV sancitum est, ut libere sacramenta, ceteraque sacra officia administrarentur, sed ut fideles oblationes præstent, quas præstare consueverunt, et recusantes eliam cogi ab Episcopo possint (2). Non enim dantur tamquam pretium rerum sacrarum, sed tamquam præmium laboris, tamquam alimenta, quæ Jus Divinum Ecclesiæ ministris tribui voluit. Atque hæc sunt jura, quæ ad Parochiam pertinent, et ideo parochialia dicuntur.

(1) Gregorius Nazianzenus Orat. 40 de Baptism. p. 672 t. 1 ed. Coloniæ 1690.

(2) Cap. 42 de Simon.

7. Oblationes omnes, etiam quæ sponte, quæque in capella inferiori, aliove loco intra fines Parochiæ fiunt, pertinent ad Ecclesiam parochialem, nisi aliam esse constet offerentium voluntatem. Nimirum fideles oblationes facere videntur propter curam animarum, quam Ecclesia sustinet, quæ præsumptio locum non

habet, cum alia offerentium voluntas patefacta est. Tunc enim oblationes dandæ sunt loco, cui quis eas adscribi voluit (1). Similiter ad Ecclesiam parochialem non pertinent oblationes, quæ alii loco consuetudine, vel privilegio addictæ sunt.

(1) Consule Barboſam *de Offic. Paroch.* c. 21; Card. de Luca, *de Decim.* disc. 19; et Fagnanum in cap. 9 *de His quæ fiunt à Prælat.* n. 14 et seq.

* Novis. Concordati art. 33 Parochis ac Coadjutoribus addici observavimus oblationes, vulgo *derechos de estola y pie de altar.* De eis v. legg. 2, 4, 6, tit. 3, 9 tit. 20, lib. 1 *Novis. Compilat.**

8. Inter clericorum redditus recensentur etiam distributiones quotidianæ, quæ debentur Canonicis, qui Divinis officiis intersunt. Nulla enim est vel Cathedralis, vel collegiata Ecclesiæ, quæ communem arcam non habeat, unde sumuntur hæc præmia, quæ singulis diebus, atque horis adscripta sunt, ut Choro addicti facilius hac illecebra ducti, et frequentius ad illum conveniant (1). Non tamen hujus præsertim emolumentum ratio, sed pietatis studium, et obsequium in Deum, ad Chorum vocare unumquemque debet; neque effugeret simoniæ labem, qui tantum distributionum utilitate traheretur (2).

(1) Ivo Carnotensis Ep. 219 ad Paschaem P. p. 95 ed. Paris. 1617.

(2) Vide S. Thomam in Quodlibet, 8 q. 6 art. 4.

9. Synodus Tridentina distributiones approbat, atque eas in morem perducere jubet, ubi veteri instituto receptæ non essent. Propterea statuit, ut in cunctis cathedralibus, et collegiatis Ecclesiis tertia pars fructuum, aliorumque reddituum, qui ad Capituli Dignitates, aut ad Canonicos pertinent, ab Episcopo, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegato, in quotidianas distributiones convertatur (1).

(1) Concilium Tridentinum sess. 21 c. 3 de Reform.

10. Distributiones, quas absentes amittunt, capitulum nemini remittere, et condonare potest (1); sed Ecclesiæ fabricæ, alive pio loco Episcopi arbitrio adscribendæ sunt, distributiones eorum qui redditus habent à capituli mensa sejunctos, eorum vero, quibus ex eadem mensa communes sunt redditus, inter præsentem dividuntur (2). Sunt tamen qui justis de causis abesse coguntur, et hi distributiones acquirunt, perinde ac præsentem essent; qua-

les sunt vere, et graviter ægrofantes, carceribus injuriâ detenti, et absentes propter pestem, vel propter Ecclesiæ utilitatem (3).

(1) Confer Suarezium de Religion. l. 4 de horis canonic. c. 10 n. 20 opp. l. 2, et Benedictum XIV. Instit. eccles. instit. 107 §. 7 n. 42.

(2) Duæ sunt ea de re Tridentini Concilii leges sess. 21 c. 5 et sess. 22 c. 3 de Reform.: altera absentium distributiones præsentibus, et altera Ecclesiæ fabricæ, aut alii pio loco arbitrio Episcopi adscribit. Sed lex illa locum habet, cum communes sunt omnium canonicorum redditus: altera vero, cum illi absunt, quibus sua à capitulari mensa distincta præbenda est. Consule Fagnanum in cap. *Quia nonnulli* n. 22 et seq. de cleric. non residen.

(3) Bonifacius VIII. in cap. unie de cleric. non residen. in 6, quam legem renovavit Synodus Tridentina sess. 24 c. 42 de Reform., postquam generaliter constituit, absentes distributionibus carere, addit hæc: *Exceptis illis, quos infirmitas, seu justa, et rationabilis corporalis necessitas, aut evidens Ecclesiæ utilitas excusaret.* Itaque quæsitum est, quæ infirmitas, quæ item corporalis necessitas, quæ denique Ecclesiæ utilitas requiratur, ut absentes distributiones accipiant. Generatim verus, gravisque morbus requiritur, qui aliquem domo exire prohibeat, quamquam ea in re boni viri arbitrium spectare oporteat; neque hic ipse morbus est satis, cum quis sanus divinis officiis interesse non solebat. Excusantur etiam, qui carceribus injuste detinentur, quique ob pestis causam, aut propter inimicitias, vel injurias, quas immerito perferunt, ad chorum venire nequeunt. Similiter Canonicus Theologus, et Pœnitentiarius, itemque Canonicus, qui in eadem Ecclesia et canonicatum, et curam animarum habet, tamquam præsentem in choro habentur, cum ea præstant, quæ sui muneris propria sunt. Hæc, et cetera, quæ ad hunc locum pertinent, diligenter explicat Benedictus XIV. l. 1 c. §. 8 et seq. n. 45 et seq. Vide etiam Giraldum Exposit. Jure Pontific. par. 4 l. 3. Decretal. sect. 553 p. 245 et seq., à quo omnes, qui etiam absentes quotidianas distributiones accipiunt, accurate recensentur.

11. Denique vicarii, qui exercent curam animarum, quæ capitulis, aut monasteriis conjuncta est, congruam portionem habere debent. Quo nomine intelligitur certa pars fructuum, quæ ex parochiæ redditibus Episcopi arbitrio detrahitur, quæque vicario adscribitur, unde habeat id, quod ad decentem ejus tuitionem necessarium est (1). Constituunt hos vicarios capitula, monasteria, et cetera loca pia, quæ curam habent animarum, ut parochialia gerant officia; verum illi ab Episcopo approbandi sunt (2).

(1) Concilium Tridentinum sess. 7 c. 7 de Reform., Benedictus XIV. const. *Cum semper*, 103 in ejus Bullar. t. 1 p. 222 §. 10 ed. Rom. seu Ven. 1754. Confer ea, quæ supra diximus l. 1 tit. 3 sect. 9 §. 84 p. 222.

(2) Consule Giraldum Exposit. Jur. Pontific. part. 2 sect. 23 p. 326.